

ROPORTAJ - HABER

Haldun Taner öykü ödülünü kazanan iki yazarla söyleşi

Uslu: 'Geç kalmış yazarım'

● "Öykü yazmaya otuz yaşında başladım diyebilirim. Uzun yıllar 'gizli' yazılan öykülerimin ilk okuyucusu annemdi. Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde doktora yaparken evlendim. Eşimin görevi nedeniyle İzmir'e yerleştik. Birden çok yabancı bir çevrede hissettim kendimi. Yepyeni bir insanla yepyeni bir hayata başlıyorsunuz. İsim yok, arkadaşım yok, akrabam yok. Evlenmeden önce dünyayı toz pembe görürdüm. Evlilikle birlikte yazmaya başladım diyebilirim."

Nemika TUĞCU

MİLLİYET gazetesinin düzenlediği Haldun Taner Öykü Ödülü'nü bu yıl "Tutkulu Bir İstanbul Üçlemesi" adlı öyküsüyle A. Didem Uslu (Battalgazi) ve "Savaş ve Doğum" adlı öyküsüyle de Yavuzer Çetinkaya aldılar.

Dokuz Eylül Üniversitesi'nde İngilizce okutmanlığı yapan Uslu, iki çocuk annesi ve İzmir'de oturuyor. İlginç bir raslantı sonucu onu, Galatasaray Eğitim Vakfı'nın ortaokullar arası yarışmasında birincilik alan oğlunun ödülünü almak için geldiği İstanbul'da bulduk. İki ödülün sevincini yaşayan Uslu, sorularımıza yanıtladı:

- Öykü yazmaya ne zaman başladınız?
- Oldukça geç sayılır. Otuz yaşında diyebilirim. Uzun yıllar 'gizli' yazılan öykülerimin ilk okuyucusu annemdi. Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde doktora yaparken evlendim. Eşimin görevi nedeniyle İzmir'e yerleştik. Birden çok yabancı bir çevrede hissettim kendimi. Yepyeni bir insanla yepyeni bir hayata başlıyorsunuz. İsim yok, arkadaşım yok, akrabam yok. Evlenmeden önce dünyayı toz pembe görürdüm. Evlilikle birlikte yazmaya başladım diyebilirim. Ama sakın

İKİ ÇOCUK ANNESİ Dokuz Eylül Üniversitesi'nde İngilizce okutmanlığı yapan Uslu, iki çocuk annesi ve İstanbullu ama İzmir'de oturuyor.

bundan evliliğe karşıymışım gibi bir anlam çıkarılsın. Salt ev kadını olarak geçirdiğim yedi yıl geride kalmış olmanın ezikliğini duydum sanki. Yarışmalara katılmaya başladım. Bu benim için

bir hedefti. Yazar olmak ise ulaşılmayacak bir şey. Ödül aldığuma inanmadım ama büyük bir onur duydum.

- Nasıl yazarsınız?

- Yürmeyi çok severim ve yürürken de kendi kendime konuşurum. Öyküler, karakterler üstüme üstüme gelir sanki. Kocaman bir not defterim var. Otobüste, tramvayda, vapurda notlar alırım. Kabul günlerine giderim, insanlarla konuşmayı severim.

Babasının görevi nedeniyle ilk öğrenimini San Francisco'da yapan A. Didem Uslu, Ankara TED Koleji'nden sonra Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde yüksek lisans ve bilim uzmanlığı yapmış, Dokuz Eylül Üniversitesi Tiyatro Bölümü'nde de doktoraasını tamamlamış. Edebiyat dergilerinde öyküleri ve eleştiri yazıları da yayımlanan Uslu'nun başka ödülleri de var. Henüz gün ışığına çıkmamış birkaç oyunu da bulunan A. Didem Uslu, bir Shakespeare hayranı. Ama, Tennessee Williams ve Arthur Miller'i da seviyor. Uslu'ya son bir soru daha soruyorum:

- Siz Ankara doğumlusunuz. Öğrenimini de Amerika ve Ankara'da yapmışsınız. Şimdi ise İzmir'de oturuyorsunuz. İstanbul üzerine yazdığınız bu öykü nasıl oluştu?

- Ailem İstanbullu. Yani gerçek bir İstanbul ailesi. Babamın görevi gereği İstanbul dışındaydık ama, her yaz bu kente geldik.

Çocukluğum İstanbul'da bir konakta geçti. Artık çok yaşlanmış olan aile büyükleriyle konuşurum ve anlattıklarını not ederim. Öykü, dinlediklerimin üzerine kurguladıklarımın oluştu.

Çetinkaya: 'Her tür yazdım'

● "Beş yaşında yazı-çiziyi severek yaşamaya başladım. Önce okuyarak. Ablalarımın kitaplarından, gazete eklerinden. Matbaada çalışan komşumuz Makbule Hanım'ın getirdiği tek fasiküllük Koca Yusuf ya da Tibet Kar Adamı kitapçıklarından. Yazmak hemen ardından geldi. Yedi yaşında yazdığım bir öyküde kent duvarları dışında öldürdüğüm eski yılın ardından ağıladığımı anımsıyorum."

"Savaş ve Doğum" adlı öyküsüyle Haldun Taner Öykü Ödülü'nü alan Yavuzer Çetinkaya sinema ve tiyatro oyuncusu, dramaturg ve yazar. Çetinkaya'nın "Yazmaya nasıl ve ne zaman başladınız?" sorusuna yanıtı ise şöyle:

- Çivi yazısı ile. Yok yok. Daha önce mağara duvarlarına çakmak taşları ve meşe odunu isiyile resimler çizdiğimi anımsıyorum. Ancak beş yaşında yazı-çiziyi severek yaşamaya başladım. Önce okuyarak. Ablalarımın kitaplarından, gazete eklerinden. Matbaada çalışan komşumuz Makbule Hanım'ın getirdiği tek fasiküllük Koca Yusuf ya da Tibet Kar Adamı kitapçıklarından. Yazmak hemen ardından geldi. Yedi yaşında yazdığım bir öyküde kent duvarları dışında öldürdüğüm eski yılın ardından ağıladığımı anımsıyorum. Ortaokul ve lisede, kompozisyon derslerinde yazılan öyküler. Sanırım yazma tekniğimi geliştirmem, okuduğum Anglo-Sakson okullarında metin çözümlemelerine ağırlık veren edebiyat derslerini ders kitapları yerine, dünya edebiyatından örnekleri yorumlayarak yapmamızın getirdiği olanaklarla açıklanabilir. Orta üçüncü sınıfta, on dört yaşında bir çocukken, Hamingway'ın "İhtiyar Adam ve Deniz" ini İngilizce aslından didik didik etmiş bir yarı yıl boyunca. Doğaldır ki gençlik şiirleri. Sarıran yapıtlarda kalan ham çağrışımlar.

Haldun Taner Öykü Ödülü'nü alan Yavuzer Çetinkaya sinema ve tiyatro oyuncusu.

Üniversite yıllarında başladığım tiyatro eylemine koşut olarak oyun yazımı çalışmalarını. Önce bir Art Buchwald çevirisi. Sonra Joan Little Wood'un "Ne de Güzel Savaş"ı. Orhan Asena'nın "Şili'de Av" oyununa yazılan yüzlerce dizelik bir "ön oyun", Maksim Gorki'den çevrilen "Düşmanlar". 1975'te yazdığım ilk özgün oyunum "Gün Dönerken". Sonra ve önce aralıklı düşürülen dizeler. 1977'den başlayarak sinema yazıları. Önce Demokrat İzmir, sonra Vatan, Demokrat, uzun bir süre Adam Sanat ve hep Milliyet Sanat. Ve film senaryoları. Çekilen ve çekilmeyen.

- Öykü çalışmaları nasıl gelişti?

- Yaşadığım her 'an'a kalemin ucuna gelmeyen bir yazı olarak bakıyorum. Yazdığım her yazı,

konusu, biçimi ve türü ne olursa olsun, genel yazma tavrımdan ayrılmadığı için öyküyü de bu genellenimin içine sokabilirim. Özellikle sinema ile ilgili çalışmalarımın sonra, neredeyse sanatın tüm dallarının derinlemesine harmanlandığı yaşamımda açıklayıcı olanakların ve satırların arasına yerleştirilen şiirle, kendimi dışa vurma gereksinimime en yakın tür öykü oldu son yıllarda. Yaşamımdaki öznel durumların nesnel konularda yansıtıldığı kendimle röportajlar diyebilirim.

- Sanırım röportaj dalında da bir ödülünüz var.

- Evet. 1980 yılında büyük gazeteci Abdi İpekçi adına verilen ilk röportaj ödülünü aldım. O röportajlar yeniden okunursa, öykü tatlarının olduğu görülecektir. Benim sinema yazılarımda da var bu tat elimde olmadan.

- Denemediğiniz, bir roman kalmış gibi görünüyor...

- Hayatım roman. Şaka bir yana, her türde yazdığım yazıların, yönettiğim filmlerin hatta oynadığım filmler ya da oyunlardaki oyunculuğumun bel kemiğini yaşamımın oluşturduğu bir ırmak romanın tümceleri olduğunu düşünüyorum sık sık. Ne zaman kaleminin ucuna takılır bilemiyorum. Öyle hızlı akıyor ki. Zaman zaman kırıkta durup bakmasam dönmemecesine kapılmak isten değil.

- Haldun Taner Ödülü'nün duyumsamaları...

- Beş yaşındayken geldiğim bu kentte, özel bir İstanbullu olarak tanıştım Haldun Taner'i. İstanbul Üniversitesi'nde okurken, gittiğim tiyatro, fuaye ve kulislerinde, Moda sokaklarında rastlayıp selamlaşma onuruna erişmiştim. Adına konan bu ödül ile, konuşmalarımızın başında sözünü ettiğim mağara resmi ile başladığına inandığım yazı-çizme sürecinin bir halkasını, Haldun Taner'den devralmış olmanın ağır sorumluluğunu taşıyorum. Yazarlığı ciddiye almam gerekecek. Yaşam kadar ciddiye almak...